

Podcast / Luomuvalvonta 2021

- Aila: Hyvää päivää kaikki kuuntelijat. Täällä on Aila Rekola Laukaan kunnan yhteistoiminta-alueelta, jossa toimin maaseutuasiamiehenä ja tässä vierelläni on Keski-Suomen ELY-keskuksen luomuasiantuntija Riitta Laitinen ja me puhutaan teille hetki tästä luomuvalvonnasta.
- Riitta: Tervehdys teille kaikille.
- Aila: No niin Riitta, kerrotko nyt ihan ensimmäiseksi, että miten pääsee luomuvalvonnan piiriin?
- Riitta: Luomuvalvonnan piiriin pääsee hakeutumalla eli jättämällä hakemuksen ELY-keskukseen ja luomuvalvonnan osalta kannattaa muistaa, että hakemus tulee jättää huhtikuun loppuun mennessä. Hakemiseen liittyy viralliset luomuvalvontalomakkeet, luomuvalvontalomake 1 ja sitten siihen tarvittavat liitteet tänne meille ELY-keskukseen.
- Aila: Tarvitseeko tähän mitään koulutusta käydä?
- Riitta: Luomuvalvontaan itsessään jos liittyy, niin siihen ei tarvitse käydä koulutusta, mutta suurin osahan hakijoista haluaa myös luomusitoumuksen ja luomusitoumus edellyttää, että koulutus tulee olla käytynä huhtikuun loppuun mennessä. Kohta rupea tulemaan pikku hiljaa sitten ajankohtaiseksi nämä koulutukset.
- Aila: No todella tulee. 😊 Mutta varsinaisesti luomuvalvontako ei vaadi sitä koulutusta?
- Riitta: Luomuvalvonta ei vaadi koulutusta, luomusitoumus vaatii.
- Aila: No mitäs jos tulee tenkkapoota tämän luomuvalvontaan ilmoittautumisen kanssa, niin mistäs saisi sitten apuja?
- Riitta: Jos kyse on ensinnäkin ihan viljelysuunnitelman tai hakemuksien täytöstä tai luomusuunnitelman tekemisestä, kannattaisi kysäistä Neuvo2020-neuvojaa avuksi sinne tilalle. Heitä on sekä yksityisiä neuvojia että ProAgrian neuvojia. Jos sitten kyse on hakemusteknisistä ongelmista eli miten sitten voi jättää hakemuksen tänne ELY-keskukseen, niin sitten kysy minulta.

- Aila: No mitäs sinä sellaiselta ajattelet, kun on liittynyt tähän luomuvalvontaa, niin onko tämän tilallisen jotenkin ajateltava eri tavalla tai uudella tavalla, ettei tulisi virheitä? Ja tuleeko virheitä?
- Riitta: Erittäin hyvä kysymys Aila, koska monesti tulee vastaan se tilanne, että kun on liittynyt luomuvalvontaan, niin tuleekin yllättäviä tilanteita, en sanoisi nyt ihan virheitä, mutta sellaisia ongelmatapauksia, ettei ollakaan ajateltu jotain tuttua asiaa luomutavalla. Sen jälkeen kun luomuvalvontaan on liitytty, niin pitäisi ajatella luomuisasti esimerkiksi lisäysaineisto eli ne siemenet pitäisi olla luomua ja kasvinsuojeluaineistakaan ei saisi käyttää muita kuin niitä luomussa sallittuja. Ajatusmaailmaa pitää rukata sinne luomusuuntaan aika voimakkaasti.
- Aila: Eli aina kun teet jotain, niin pitää miettiä luomun kannalta, onko tämä nyt luomua?
- Riitta: Kyllä, juuri näin! Ja sitten siinä on vielä se mukava juttu, että luomuisuus lähtee siitä hetkestä liikkeelle, kun olet jättänyt hakemuksen.
- Aila: Okei. Mites sitten, olisiko sinulla jotain sanottavaa näistä poikkeusluvista?
- Riitta: Joo, itse asiassa moni unohtaa tämä poikkeuslupa-asian kaiken muun kevään töiden tiimellyksessä. Poikkeuslupahakemuksia kannattaa jättää, jos haluaa käyttää tavanomaisia siemeniä tai jos eläimiä haluaa hankkia tavanomaisesta tuotannosta tai jos on jotain muuta poikkeuksellista tarvetta siellä tilalla. Silloin poikkeushakemuksesta kysely minulle, niin selvitetään yhdessä asiaa.
- Aila: Mites sitten tällaisen kotieläintilan liittäminen luomuun?
- Riitta: Siinä on kaksi vaihtoehtoa. Jos tila ei ole ollut aikaisemmin luomussa, niin sitten kannattaa miettiä liittykö ns. 24 kuukauden säännöllä luomuun, jossa yhtä aikaa liitetään sekä peltopuoli että eläinpuoli ja sehän on silloin paljon nopeampi tapa asiakkaalle. Jos sitten kasvituoanto on jo luomussa, niin sitten erikseen liitetään eläintuoanto sinne luomuun ja näissä tapauksissa kannattaa aina ottaa minuun yhteyttä tänne ELY-keskukseen, koska nämä ovat tapauskohtaisia. Yhdessä katsotaan, miten edetään, askelmerkit.

- Aila: No olisiko sinulla siihen vinkkiä, miten sinä ajattelet, millainen tila sopii luomutuotantoon?
- Riitta: No oikeastaan Aila sinunkin tilasi voisi sopia luomutuotantoon
- Aila: Paitsi, että minulla ei ole tilaa 😊
- Riitta: Tosiaan ihan mikä tahansa tuotantosuunta periaatteessa sopii luomuun eli ajatellaan sitä äsken kertomani kautta, ajattelee riittävän luomuisasti, niin luomuun sopii, olipa avomaapuutarhatuotanto, hedelmäntuotanto tai viljantuotanto, nurmentuotanto, kotieläintuotanto. Joku toinen tuotantosuunta on toki haastavampi ajatella luomuna esimerkiksi broilerilihantuotanto, se on haastavampaa luomussa kuin nurmentuotanto, mutta kaikki tilat periaatteessa käy.
- Aila: Sitten tällainen tavallinen Matti Meikäläinen, pystyykö hän tarkastamaan jostain sen, että kyseinen tuote on luomutuote, jota myydään esimerkiksi tuolla torilla?
- Riitta: Kyllä pystyy tarkastamaan, jos on kotimainen tuotanto. Kannattaa kuulijoiden huomata, että aika paljonhan markkinoidaan luomuna tuotteita, jotka eivät sitten ole oikeasti luomua. Luomuhan on suojattu brändinimike ja sen takia sieltä luomurekisteristä voi käydä katsomassa, onko esimerkiksi se hunaja, jonka kaupasta ottaa tai Facebookista saanut ostettua, aidosti luomua. Luomurekisteristä siis käy tarkastamassa tilanteen.
- Aila: Onkos sinulla vielä jotain, jota haluaisit tähän loppuun kertoa?
- Riitta: Joo, haluaisin muistuttaa vielä siitä, että tehkää nämä asiat hyvissä ajoin. Älkää jättäkö asioita huhtikuun viimeiselle viikolle, koska siinä vaiheessa me luomukäsittelijät olemme aikalailla työllistettyjä eli hyvissä ajoin.
- Aila: Hyvä. Kerrotko vielä tähän loppuun yhteystietosi?
- Riitta: Riitta Laitinen, Keski-Suomen ELY-keskus, sähköpostiosoite: riitta.laitinen@ely-keskus.fi ja puhelinnumero mistä tavoittaa 0295 024 569
- Aila: Kiitos Riitta! 😊
- Riitta: Kiitos Aila, tämä oli mukavaa.